

Kommunikációs kompetenciák

Felhasznált és ajánlott irodalom

- Makádi M. (2009): A kompetenciaalapú pedagógia lehetőségei a tanítási-tanulási folyamatban. Mozaik Kiadó
- Makádi M. (2015): Kompetenciafejlesztő földrajztanítás. Összefoglaló szakmódszertani tanulmány. ELTE TTK FFI.

Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják.

(Nemzeti alaptanterv, 2012)

A kulcskompetenciák

- Csak az iskolarendszer egészében bontakozhatnak ki, de minden tantárgynak és oktatójának részt kell vállalnia a fejlesztésükben.
- Hosszú évek kitartó fejlesztő munkájára van szükség.
- Csak szisztematikusan és fokozatosan egymásra épülő rendszerben valósulhat meg, rendszeres tanári és tanulói tevékenységfolyamat eredményeként.
- Fejlesztésük mindig (minden évfolyamon, minden témakörben, minden közösségben, minden tanulónál) aktuális.

„Az anyanyelvi **kommunikáció** magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények **kifejezését és értelmezését**, megérzését és közvetítését **szóban és írásban** (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a **helyes**, öntudatos és alkotó **nyelvhasználatot** az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.”

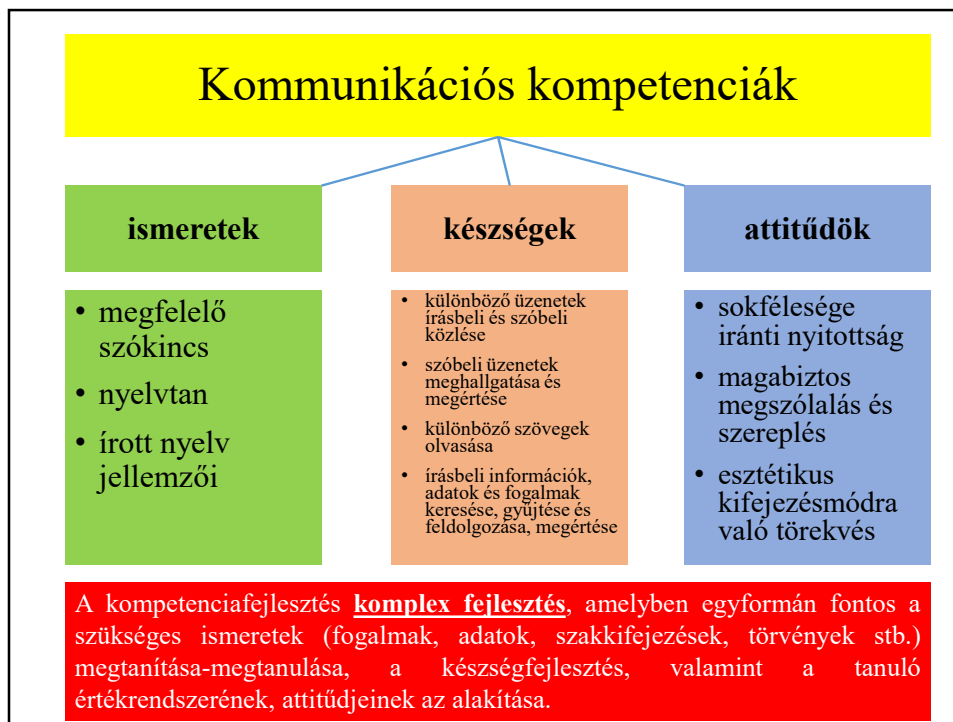
Nemzeti Alaptanterv, 2012

Kifejezés és értelmezés
szóban és írásban
anyanyelven és idegen
nyelven.

Nyelvileg megfelelő és kreatív
bekapcsolódás a társadalmi,
kulturális tevékenységekbe..

1. Képzetek kommunikálása

Fogalmi képzetek kommunikálása (3 szinten)
Fogalomhoz képzet megfogalmazása (1. szint)

A feladat célja: a tanulók idézzék fel egy **fogalomhoz** kötődő képzeiteiket, és azokat meg tudják fogalmazni úgy, hogy társaik is ugyanazt lássák, mint ők.

A feladatleírás: Mondd el, mit látsz lelki szemeid előtt, ha behunyod a szemed és azt hallott ... hegység

Elvárható teljesítmény:
*Magasan felfelé törő csúcsok.
Hó fedi a tetejét.
Az oldalai meredeken emelkednek.*

1. Képzetek kommunikálása

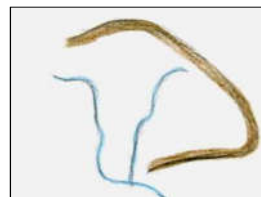
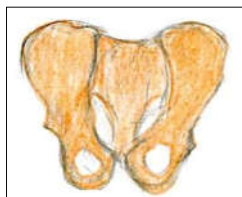
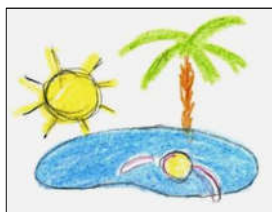
Fogalmi képzetek kommunikálása (3 szinten)

Fogalomhoz rajz készítése (2. szint)

A feladat célja: a tanulók idézzék fel egy **fogalomhoz** kötődő képzeiteiket, és azokat egyszerűen le tudják rajzolni úgy, hogy társaik is felismerjék.

A feladatleírás: Rajzold le, hogy mit látsz, ha behunyod a szemed és azt hallod... medence

Elvárható teljesítmény:

1. Képzetek kommunikálása

Fogalmi képzetek kommunikálása (3 szinten)

Fogalomhoz folyamat elmondása (3. szint)

A feladat célja: a tanulók idézzék fel egy folyamathoz kötődő képzeiteiket, és azokat meg tudják fogalmazni úgy, hogy társaik is ugyanazt lássák, mint ők.

A feladatleírás: Mondd el a **folyamatot**, amit látsz, ha behunyod a szemed és azt hallott ... erdőirtás

Elvárható teljesítmény: Szép zöld erdőt látok, megérkeznek a favágók, fűrészekkel, baltáikkal. Rövid tanakodás után odaállnak egy nagyobb fához, amelyet fűrészszel kivágnak. A kidőlt fához lépnek és baltáikkal levágják a gallyakat.

2. Szövegértés

Ráismerés (3 szinten)
Szlogenfelismerés (1. szint)

A feladat célja: A tanuló kössön tartalmakat a hétköznapi szlogenekhez, tudja azokat azonosítani

A feladatleírás: Ismerd fel a különböző cégek szlogenjeit, kösd össze logóikkal!

Elvárható teljesítmény:

			Connecting People
			Megbízunk egymásban
			Az igényes élet a konyhában kezdődik
			A Te hangod
			Mindegyik táblában egy jó pohár tej van
			Vezetni mindig élvezet
			Nálunk az árak a Földön járnak
			Legkisebb is számít
			Mindenre van több ötlete

2. Szövegértés

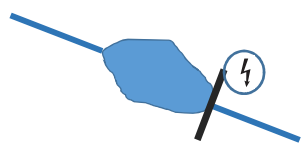
Ráismerés (3 szinten)
Fogalomfelismerés idegen nyelvű kulcsszavak alapján (2. szint)

A feladat célja: A tanuló ismerjen fel földrajzi fogalmakat egyszerű idegen nyelvi (célnyelvi) információk alapján, és a felismerést követően rajzolja le a fogalmakat egyszerűen, a tartalmi kulcsszavak alapján.

A feladatleírás: Osztálytársaid rövid állításokat fognak mondani valamely földrajzi fogalomról angolul. Azt fogják megfogalmazni, hogy hol, hogyan helyezkedik el, milyen vagy hogyan jelöli a térkép. Ezek alapján ismerd fel a fogalmat és rajzold le!
Pl. duzzasztógát vízerőművel (dam with hydroelectric power station): folyó (river), gát (dam), villamos energia (electric power)

Elvárható teljesítmény:

2. Szövegértés

Médiaszöveg-értés

A feladat célja:

A tanuló ne felületesen olvasson szöveget, hanem figyelje meg annak részleteit, értelmezze a tagmondatok egymáshoz való viszonyát, a nyelvi összefüggéseket is. A médiahírekben rejtőző véletlen vagy szándékos torzítások észrevételére nevel.

A feladatleírás:

Az EURO NEWS egyik hírét olvashatod. Olvasd el más megfogalmazásokban is. Válaszd ki, melyik értelmezi helyesen, az eredeti tartalomnak megfelelően a hírt!

2. Szövegértés

Médiaszöveg-értés

„Svédország legmagasabb pontja már nem a legmagasabb többé. Az Északi-sarkkör közelében található Kebnekaise déli csúcsának tetején lévő gleccser már annyira elolvadt, hogy alacsonyabb lett a hegy szilárd kőből álló északi csúcsánál. A rendkívüli meleg felgyorsította az olvadást, júliusban naponta 14 centiméterrel csökkent a hegy magassága egy itt kutató földrajzprofesszor szerint.”

Euronews 2018. aug.

- A. A globális felmelegedés hatására meg fognak változni a föld hegycsúcsainak magassági adatai.
- B. Európa legmagasabb pontja Svédországban található, amely a felmelegedés miatt 14 cm-t veszített magasságából.
- C. A Kebnekaise déli csúcsa jég, amely a felmelegedés miatt 14 cm-rel kisebb lett, mint az északi csúcsa.
- D. A Kebnekaise déli csúcsán lévő gleccser a felmelegedés miatt egyre kisebb lett, így az északi csúcsa emelkedik ki jobban.

Elvárható teljesítmény:

HVG, 2005. VII. 9., 29. oldal

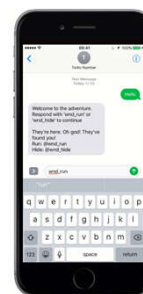
- **Hiradó**, 2008. XII. 25. 19.30 - MTV1

3. Szövegalkotás

Írásbeli szövegalkotás (5 szinten)

Rövid szövegalkotás (1. szint) Sms-írás

A feladat célja: A tanuló fogalmazzon meg állításokat egy témával kapcsolatban minél tömörebben, lényegre törően az sms stílusában, tehát emelje ki annak lényegét.

A feladatleírás:

Társadalmi folyamatok a 21. század második felében	
pléris száma:	Feladat témája: Utazás a Föld egy adott tájára
ELŐBB FIGYELMESEN OLVASSÁK EL A FELADATOKAT, mielőtt bármilyen tennének! Házzanak a hirdetőkhöz egy sorozatot! Vegyék el az adott tájra a Földglobe magazin megfelelő számát! Lapozzanak a kiadott cikkhez, nézzék meg képeit, olvassanak is bele! Tennivalók: - Beszélgjék meg párban, miről szól a cikk, hová kalauzolja el az olvasókat? - Gondoljuk mindenki megérkezett a magazinban megjelölt országba, városba, településre. Nézzék át a cikket és: - Fogalmazzanak meg mindketten külön-külön sms-üzenetben az otthonaiknak üzeneteket arról, hogy milyenek az első benyomásaik? Mi az, ami nagyon meglepte magukat? - A Post-it lapra írják fel a konkrét hely nevét, (ország, település) a népet és ragasztják fel a látszó fényképek megfelelő helyére! - Nézzék utána mobiltelefonok segítségével, hogy mi mennyire biztonságos az adott ország? https://kompetenciaalapu.kompetenciaalapu.hu/utazasi-tapas/ - A kommunikációt jelölőnek megfelelően tegyenek az országhoz sárga, piros vagy zöld köröket! - Tegyenek fel 1-1 olyan kérdést, mely a cikkben bemutatott közösség egyik tagjához szól kulturális, mindennapiakkal kapcsolatban! A feladat elkészítésekor írják le azt is, ki volt a kérdező!	
A páromunka résztvevői:	A tagok nevei:
1.	
2.	

Mellékletek

A páros munkához kiosztott papírsíkok és a rajta szereplő információk. Az utolsó oszlopban lévő információt nem kapták meg, azt a cikkből kellett kideríteniük.

párok	évfolyam	szám	cikk szerzője	cikk címe	a feldolgozott térség, ország vagy nép
1.	XXVI.	2008. május-június	Erdélyi Péter	Hálna legyen vagy laza?	Csukcsföld
2.	XXXV.	2017. április	Klein Dávid	Svalbard a „hideg part”	Spitzbergák
3.	XXXV.	2017. június-július	Lantai-Csont Gergely	Az erdő gyermekei	Kelet-Kongó, Dél-Uganda, pigmeusok
4.	XXVIII.	2010. november-december	Gebauer Szabolcs-Gianone Péter	Izrael Két világ – egy országban	Izrael
5.	XXIII.	2005/4.	Nemerkényi Antal	Yaylák és kislák	Törökország
6.	XXXV.	2017. augusztus	Lázár Ádám	India 70	India
7.	XXXV.	2017. szeptember	Polgár András	Transzbali átváltozások	Indonézia
8.	XXXV.	2017. május	Fekete István	Minden vasárnap háború	Scilly-szigetek, Nagy-Britannia
9.	XXXVI.	2018. június-július	Barta Géza	Szilézia	Lengyelország
10.	XXXIV.	2016. május	Karácsonyi Dávid	Fülöp-szigetek Egy darabka Latin-Amerika a tujfun útjában	Fülöp-szigetek
11.	XXXIV.	2016. június-július	Lantai-Csont Gergely	Módosult testállapot Murszik: Az Omo völgyének harcosai	Etiópia

3. Szövegalkotás

Írásbeli szövegalkotás (5 szinten)

Rövid szövegalkotás (2. szint) E-mail-írás

A feladat célja:

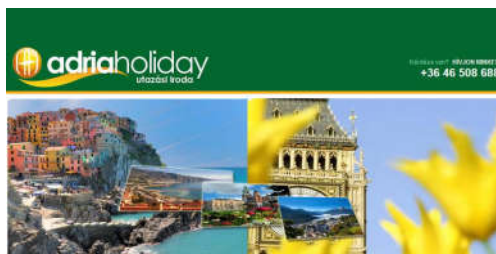
A tanuló fogalmazzon meg tényeket, érdeklődjön egy témával kapcsolatban vagy írjon megrendelést lényegre törően, tehát emelje ki annak lényegét.

A feladatleírás:

Az AdriaHoliday Utazási Iroda máltai és montenegrói ajánlata is megtetszett számodra. Bővebb felvilágosításért emailen érdeklődsz, hogy tudj dönteni. Fogalmazd meg az emailt!

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Írásbeli szövegalkotás (5 szinten)

Rövid szövegalkotás (3. szint) beszéd-buborék-alkotás

A feladat célja:

A tanuló képzelje bele magát emberek, tárgyak stb. helyébe, fogalmazzon meg tényeket vagy gondolatokat, hasonlítson össze dolgokat tömören.

A feladatleírás:

Megérkezettél egy afrikai törzs szálláshelyére. A köszönés és bemutatkozás után miről folyik köztetek a párbeszéd? Írd a buborékba a lehetséges mondatokat!

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Írásbeli szövegalkotás (5 szinten)

Rövid szövegalkotás (3. szint) szópiramis-alkotás

A feladat célja: Különböző hosszúságú szövegrészeket megfogalmazása tanári és képről/ábráról/térképről szerzett információk alapján.

A feladatleírás: A szópiramisban a sorok úgy követik egymást, mint az egyiptomi piramisban a kövek: alul van a leghosszabb, felül a legrövidebb sor. Minden sorban annyi szónak kell lennie, mint a sor sorszáma.

A kérdések, leírások alapján készíts szópiramist (a kötőszavak, névelők nem számítanak)

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Írásbeli szövegalkotás (5 szinten)

Rövid szövegalkotás (3. szint) szópiramis-alkotás

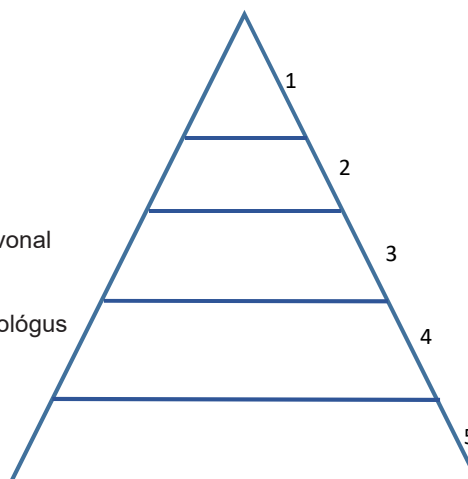
1.

2. A kőzetlemezek itt születnek

3. A kőzetlemezek a Szent András-törésvonal mentén így mozognak

4. Először Alfred Wegener német meteorológus fogalmazta meg 1912-ben

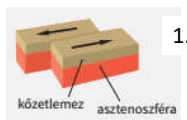
5. Mélytengeri árkok mentén ez a lemez hajlik a másik alá

3. Szövegalkotás

Írásbeli szövegalkotás (5 szinten)

Rövid szövegalkotás (3. szint) szópiramis-alkotás

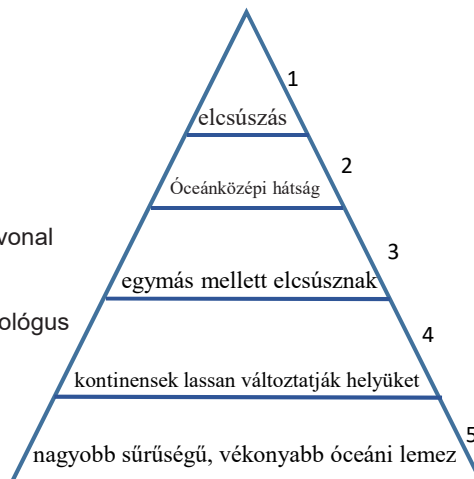

2. A kőzetlemezek itt születnek

3. A kőzetlemezek a Szent András-törésvonal mentén így mozognak

4. Először Alfred Wegener német meteorológus fogalmazta meg 1912-ben

5. Mélytengeri árkok mentén ez a lemez hajlik a másik alá

3. Szövegalkotás

Írásbeli szövegalkotás (5 szinten)

Hosszabb szövegalkotás (5. szint) levélírás

A feladat célja:

Térképi információk leolvasása és megfogalmazása a levél műfajában. Írjanak egy levelet a térkép segítségével tett képzeletbeli utazásról.

A feladatleírás:

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Névjegykártya-készítés

A feladat célja:

A tanulók emeljék ki egy fogalom tartalmi lényegét, és azt jelenítsék meg egyszerű szöveges és ábrázolós formában a névjegykártya műfajában. Szinte bármely fogalom, jelenség, folyamat ábrázolható ebben a formában.

A feladatleírás:

A névjegykártya lényege, hogy emberek, cégek információkat közöljenek magukról. Általában a foglalkozásukat, lakóhelyüket, elérhetőségeiket tüntetik fel rajta.

Készítsd el vállalkozásod / Magyarországon / Ciklon / Feketeköszén névjegykártyáját!

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Szóbeli szövegalkotás (4 szinten)

Bemutató kép alapján (1. szint) Megadott szempontok alapján

A feladat célja:

A tanulók emeljék ki egy és mutassa be egy kép vagy ábra tartalmi lényegét, gyakorolja a leíráskészítés algoritmusát szóbeli formában. Szinte minden kép alkalmas lehet rá, amely egy aktuális állapotot mutat be.

A feladatleírás:

A kérdések segítségével mutasd be a fotón látható jelenséget!

Mekkora lehet a nagysága?

Hol található?

Milyen idős?

Milyen a színe?

Mihez hasonlít a formája?

Miért kell vigyázni rá?

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Szóbeli szövegalkotás (4 szinten)

Bemutatás kép alapján (1. szint) Szempontok nélkül

A feladat célja:

A tanulók emeljék ki egy és mutassa be egy kép vagy ábra tartalmi lényegét, gyakorolja a leíráskészítés algoritmusát szóbeli formában. Szinte minden kép alkalmas lehet rá, amely egy aktuális állapotot mutat be.

A feladatléírás:

Mutasd be a fotón látható jelenséget!

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Szóbeli szövegalkotás (4 szinten)

Bemutatás kép alapján (3. szint) Célnak, helyzetnek megfelelő szövegalkotás

A feladat célja:

A tanulók tájékozódjanak a térképen egy hely földrajzi jellegzetességeiről és mutassa be azt nyelvi kreativitással élve (a megszemélyesítés módszerével).

A feladatléírás:

Képzeljétek el, hogy a Szahara sivatagi homokjának egy szemcséi vagytok! Mutassátok be környezeteteket! Hogyan alakul az életetek?

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Szóbeli szövegalkotás (4 szinten)

Bemutató kép alapján (4. szint) Idegenvezetés (helyzetgyakorlat)

A feladat célja:

A tanuló ismerjen meg és mutasson be egy számára viszonylag ismeretlen világot a képmontázs segítségével az idegenvezető szerepébe képzelve magát. Olyan stílusban ismertesse a tapasztalható tényeket, mint ahogyan azt az idegenvezetők teszik, tehát hívja fel a figyelmet a jellemzőkre, az érdekességekre és próbálja meg értelmezni is a látottakat.

A feladatleírás:

Figyeld meg az alábbi képmontázst! Egy utazási iroda idegenvezetőjeként egy csoportot hoztál ebbe az országba, beszélj az országról a kép segítségével idegenvezető stílusban!

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Narráció (3 szinten)

Narráció (1. szint) Állóképhez vagy ábrához

A feladat célja:

A tanuló emelje ki és mutassa be egy kép vagy ábra tartalmi lényegét, a narrátor szerepébe képzelve magát.

A feladatléírás:

A Spektrum televízió narrátora vagy. Mutasd be a képen látottakat, mintha egy dokumentumfilm részletét látnánk és hallanánk!

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Narráció (3 szinten)

Narráció (1. szint) Állóképhez vagy ábrához

A feladat célja:

A tanuló emelje ki és mutassa be egy kép vagy ábra tartalmi lényegét, a narrátor szerepébe képzelve magát.

A feladatléírás:

Most te vagy a tanár. Menj a falitablóhoz és mutasd be a karsztjelenségeket!

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Narráció (3 szinten)

Narráció (2. szint) Térképlaphoz

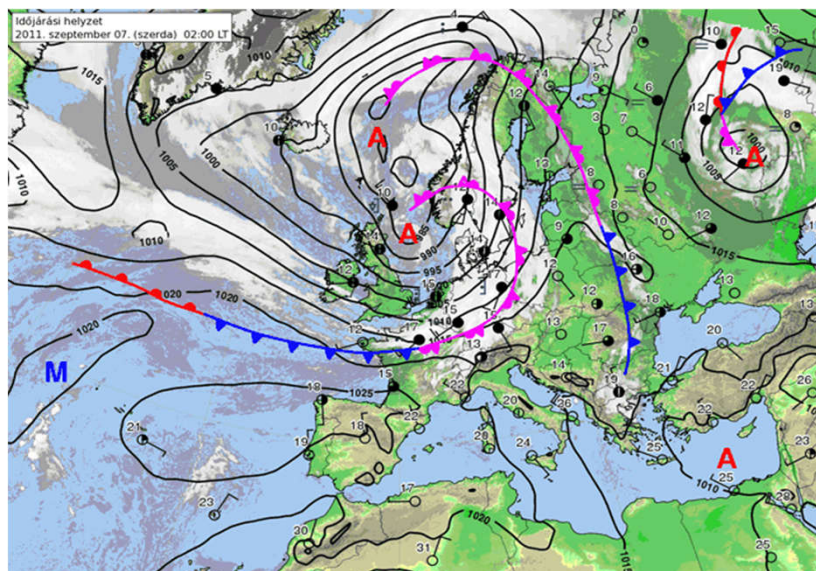
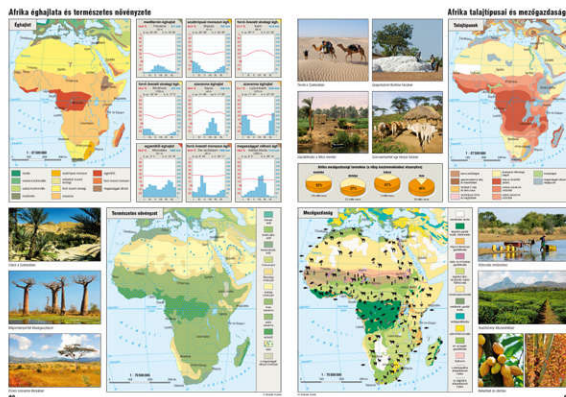
A feladat célja:

A tanuló emelje ki, mutassa be képek és térképek egymással való tartalmi kapcsolatát a narrátor szerepébe képzelve magát. Olyan stílusban ismertesse a tényeket, ahogyan az ismeretterjesztő filmekben szokták.

A feladatleírás:

A National Geographic filmben mutatja be Afrika természetrajzát. A térképen látható képek a film egy-egy kockái. Beszélj róluk, mintha te lennél a narrátor! A fotókat a térképek bevágása szakítja meg időnként, ennek megfelelően alakítsd mondandódat!

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Narráció (3 szinten)

Narráció (3. szint) Mozgóképhez

A feladat célja:

A tanuló emelje ki, mutassa be a film tartalmi mondanivalóját a narrátor szerepébe képzelve magát, olyan stílusban, ahogyan az ismeretterjesztő filmekben szokták.

A feladatleírás:

Az alábbi filmnek elveszett a narratori hangja. Neked kell azt helyettesíteni. Figyeld meg a filmet és a látottakhoz mondj magyarázatot!

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Kérdezés (3 szinten)

Kérdésfeltevés (1. szint)

3. Szövegalkotás

Kérdezés (3 szinten)

Riportkészítés (2. szint) képzeletbeli riport

A feladat célja:

A tanulók párban gyakorolják a célra irányuló kérdések és az azokra adandó, megfelelő válaszok megfogalmazását egy konkrét vagy elképzelt tartalomhoz kapcsolódóan.

A feladatléírás:

Te vagy az EURO NEWS riportere és Brüsszelben vagy, ahol az EU újabb bővítésének lehetőségéről tárgyaltak. Tegyél fel kérdéseket az ülésről épp távozóban lévő vezetőknek!

Elvárható teljesítmény:

3. Szövegalkotás

Kérdezés (3 szinten)

Riportkészítés (3. szint) valós riport

A feladat célja:

A tanulók párban gyakorolják a célra irányuló kérdések és az azokra adandó, megfelelő válaszok megfogalmazását egy konkrét vagy elképzelt tartalomhoz kapcsolódóan.

A feladatléírás:

Elvárható teljesítmény:

4. Történetkitalálás

Történetkitalálás (1. szint) szókészlet alapján

A feladat célja:

A feladatleírás:

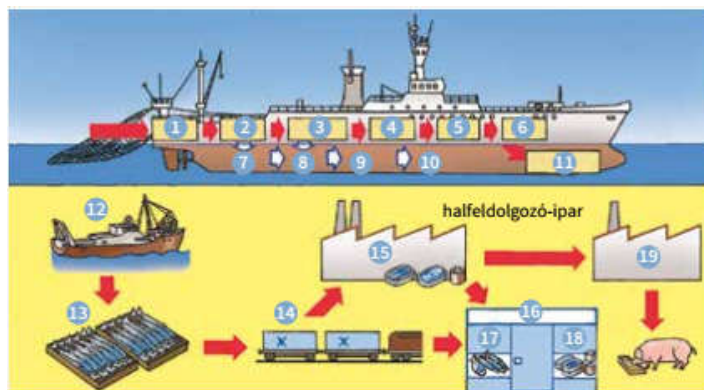
Elvárható teljesítmény:

4. Történetkitalálás

Történetkitalálás (2. szint) ábra alapján

A feladat célja:

A feladatleírás:

Elvárható teljesítmény:

4. Történetkitalálás

Történetkitalálás (3. szint) térkép alapján

A feladat célja:

A feladatléírás:

Elvárható teljesítmény:

4. Történetkitalálás

Történetkitalálás (4. szint) képalapján

A feladat célja:

A feladatléírás:

Elvárható teljesítmény:

